

OHINGA MAR JARITO JULAI 15, 2014
MALANDO PINYRUODH JEHOVA

Septemba 1-7

‘Jehova Ong’eyo Joge’

ITE MAR 3 WER: 18, 10

Septemba 8-14

Jotich Jehova

“Nyaka Pogre gi Richo”

ITE MAR 18 WER: 34, 29

Nyukta Madongo

KARE 1

SULA MAG PUONJRUOK

■ **‘Jehova Ong’eyo Joge’**

■ **Jotich Jehova “Nyaka Pogre gi Richo”**

Sulagi wuoyo e yo matut kuom weche mayudore e 2 Timotheo 2:19, kendo ginyiso kaka ndikoni otudore gi gik ma notimore e kinde Musa. Ne ane kaka Jokristo e kindegi nyalo nyiso ni gin ‘jo Jehova’ kod kaka ‘gipogore gi richo.’

‘Jehova Ong’eyo Joge’

*“Ka ng’ato ohero Nyasaye,
Nyasaye ong’eyo ng’atno.”—1 KOR. 8:3.*

INYALO DWOKO NADE?

Ang’o momiyo wabedo gadier ni dwach Jehova ok nyal geng’?

Gin adiera mage ariyo ma chike kod puonj mag Jehova otenoree?

Puonj mayudore e 2 Timotheo 2:19 medo tego yie marwa kuom Jehova e yo mane?

CHIENG’ moro gokinyi, Harun Jadolo Maduong’ nochung’ e dho tabernakel mar Jehova koting’o tawo mar wang’o ubani e lwete. Machiegni kanyo, ne nitie Kora kaachiel gi chwo moko 250 mabende ne wang’o ne Jehova ubani ka moro ka moro kuomgi oting’o tape. (Kwan 16:16-18) Jogo duto ne nenore

1. Ler ane gimoro ma notimore manyiso kaka jotich Nyasaye moko nobedo gi paro maok kare. (Ne picha manie chak sulani e gocho mar puonjruok.)

gi oko ka joma lamo Jehova gadier. Kata kama-
mano mopogore gi Harun, ne gin jong'ayi
ma tokgi tek ma ne dwaro yako tij dolo gi-
thuon. (Kwan 16:1-11) Ne giwuondore giwe-
gi ka giparo ni Nyasaye ne dhi yie gi lamo
margi. To e wang' Jehova, mano ne en paro
mofuwo nimar onyalo nono chuny dhano ke-
ndo ong'eyo joma wuondore.—Yer. 17:10.

2 Motelo ne odiechiengno, noyudo Musa
osekoro kama: “Gokinyi Jehova nonyis ng'a
gini mobedo joge.” (Kwan 16:5) To mano e
gima notimore kinyne kane Jehova oelo aya-
nga joma ne tiyone e yo makare kod joma ne
wuondore. “Mach nowuok oa kuom Jehova,
mowang'o [Kora kod] ji mia ariyo gi pie-
ro abich ma nochiwo ubani.” (Kwan 16:35;
26:10) E sechegogo, Jehova noreso ngima
Harun konyisogo ni Harun e jadlo madier

2. Musa nokoro ang'o, to be wechego notimore adier?

ma ne lame e yo mowinjore.—Som 1 Jo Korintho 8:3.

3 Gima chal kamano bende nosieko higini 1,500 bang'e e kinde jaote Paulo. Jomoko ma ne luongore ni Jokristo nochako puonjo miriambo; to pod ne gichokore gi kanyakla. Ng'ama ne nenogi gi oko ne nyalo paro ni jogo chalo mana gi Jokristo mamoko e kanyakla. Kata kamano, nikech ne giseng'anyo ne adiera, mano ne nyalo kelo hinyruok ne Jokristo mamoko. Nikech ne gichalo ondiegi morwakore gi lep rombe, ne gichako “ketho yie mar jo moko.” (2 Tim. 2:16-18) Jehova ne neno gima ne timoreno. Nyaka bed ni Paulo bende nong'eyo mano kaluwore gi gima Nyasaye nosetimo ne jong'anyo mamoko kaka Kora gi lange. Kaluwore gi wachni,

3. (a) En ang'o ma notimore e ndalo jaote Paulo? (b) Jehova noketo ranyisi mane chon mar kawo okang' ne joma ong'anyo?

weuru wanon ane gimoro ma notimore mondik e Muma kendo wane ane gima wanyalo puonjore.

“AN JEHOVA OK ALOKORA”

4 Paulo ne ni gadier ni Jehova ne nyalo neno jogo ma ne wuondore ni lame, kendo noonge kiawa ni Jehova ong’eyo joma timo dwache. Nonyiso adiera ma ne en-godono kokalo kuom weche ma nondiko ne Timotheo kotelne gi roho maler. Bang’ wuoyo kuom hinyruok ma jong’anyogo ne kelo ne Jokristo mamoko e kanyakla, Paulo nondiko kama: “Nyasaye oseketo mise motegno, mochung’ kogurore, ka en gi ndikoni, ni ‘Ruoth ong’eyo joge,’ kendo ni, ‘Ng’ato ka ng’ato ma hulo nying Ruoth, nyaka pogre gi richo.’”—2 Tim. 2:18, 19.

4. Paulo ne nigi adiera kuom wach mane, to weche ma nondiko ne Timotheo nyiso mano nade?

5 Nitie gimoro makende mayudore e weche ma Paulo notiyogo e ndikono. Mani e ndiko kende ei Muma mawacho ni “Nyasaye oseketo mise motegno.” Sama Muma wuoyo kuom “mise,” owuoyo kuom gik mopogore opogore moriwo nyaka Jerusalem ma ne en dala maduong’ mar Jo-Israel machon. (Zab. 87:1, 2) Migawo ma Yesu nigo e chopo dwach Jehova bende ipimo gi mise. (1 Kor. 3:11; 1 Pet. 2:6) Paulo ne nigi paro mane ka nowacho ni “Nyasaye oseketo mise motegno”?

6 E ndiko achielno ma Paulo nonwoyoe weche ma Musa nowacho e wi Kora kod lange mayudore e Kwan 16:5, ema bende owachoe ni “Nyasaye oseketo mise motegno.” Onge kiawa ni Paulo ne wuoyo e wi gik ma

5, 6. Ang’o momiyo weche ma Paulo nowacho ni “Nyasaye oseketo mise motegno” gin weche makende, to wechego nokonyo Timotheo nade?

notimore e ndalo Musa kotemo jiwogo Timotheo kendo parone ni Jehova nigi nyalo mar fwenyo kendo tieko tim ng'anyo. Mana kaka e kinde Kora, jong'anyo ok ne nyal geng'o dwach Jehova kik timre e kanyakla. Paulo ne ok olero e yo matut tiend "mise motegno" ma Nyasaye noseketo. Kata kamano, weche ma Paulo nowachogo nokonyo Timotheo obed gi chir kendo ogen yore mag Jehova.

7 Puonj makare mag Jehova ok lokre ngang'. Zaburi 33:11 wacho kama: "Rieko mar Jehova osiko nyaka chieng', weche ma chunye paro nyaka tienge duto." Ndiko moko nyiso ni loch mar Jehova, herane mader, timne makare, kod kaka ok ojwang' jotichne gin kido ma Jehova biro sikogo nya-

7. Ang'o momiyoyo wanyalo bedo gadier ni Jehova biro timogik makare kendo ok obi jwang'o joge?

ka chieng'. (Wuok 15:18; Zab. 106:1; 112:9; 117:2) Malaki 3:6 wacho niya: "An Jehova ok alokora." Kamano bende, Jakobo 1:17 kawuoyo kuom Jehova, wacho ni "lokruok oongego ngang', kata kido mar lokruok."

WECHE 'MA NONDIKI E MISE' GERO YIE KUOM JEHOVA

8 Weche Paulo mayudore e 2 Timotheo 2:19 wuoyo kuom mise moro mondik weche kuome. E kinde machon, ji nohero ndiko weche moko e mise mag udi ka ginyisogo nying fundi ma nohero odno kata ni odno en mar ng'a. Paulo ema nokwongo tiyo gi ranyisi mar mise mondik weche moko kuome.* Weche mondiki e "mise motegno"

* Fweny 21:14 ma nondik higinie pieche bang' ka Paulo nosendiko ne Timotheo, wuoyo e wi 'kite mise' 12 mondikie nying jooite 12.

8, 9. En puonj mane mwanyalo yudo kuom weche 'mondiki e mise' ma Paulo wuoyoe?

ma Nyasaye noseketono lando weche ariyo. Mokwongo wacho ni “Ruoth ong’eyo joge,” to mar ariyo wacho ni “Ng’ato ka ng’ato ma hulo nying Ruoth, nyaka pogre gi richo.” Mani paronwa gima wasomo e **Kwan 16:5.** —Som.

9 En puonj mane mwanyalo yudo kuom weche ‘mondiki e mise’ ma Paulo wuoyoe? Ne jogo mochung’ kor Jehova, chike kod puonj mage otenore kuom adiera ariyo ma-dongogi: (1) Jehova ohero joma makore kode, to mar (2) Jehova osin gi timbe maok kare. Ere kaka wachni otudore gi tim ng’a-nyo mayudore e kanyakla?

10 Nyaka bed ni Timotheo kaachiel gi Jokristo wetene ma nochung’ motegno ne chunyi chandore ahinya nikech timbe

10. Ere kaka timbe jong’anyo e ndalo Paulo ne chando Jo-kristo mamoko e kanyakla?

jong'anyo ma ne nie kanyakla. Samoro Jokristo moko ne wuoro gimomiyo joma nong'anyogo ne pok okawnegi okang'. Nyalo bedo ni ne gipenjore kabe adier Jehova ne neno pogruok e kind joma ne lame gadier kod jong'anyo ma ne wuondore ni lame.—Tich 20: 29, 30.

11 Onge kiawa ni barup Paulo notego yie ma Timotheo ne nigo nikech noparone gima notimore kane Jehova omiyo Harun duong', kae to okwedo e lela Kora gi lange ma oke-thogi. Ne chalo ka gima Paulo wacho ni kata obedo ni ne nitie Jokristo mong'anyo e kindgi, Jehova pod ne dhi fwenyo joge mana kaka notimo e ndalo Musa.

12 Jehova ok lokre ngang'; en Nyasaye ma igeno kinde duto. Osin gi timbe maok kare, 11, 12. Ere kaka barua ma Paulo nondiko notego yie mar Timotheo?

kendo e kinde mowinjore obiro ng'ado bura ne joricho maok lok chunyi. Nikech Timotheo ne en achiel kuom jogo “ma hulo nying Ruoth,” noparne ting’ ma ne en-go mar kwedo timbe maok kare mag Jokristo ma nong’anyo.*

JEHOVA GUEDHO JOMA LAME GADIER

13 Wan bende wayudo jip kuom weche ma Paulo nowacho. Mokwongo, en gima jiwowa ahinya ni Jehova ong’eyo maber jogo mopadore kuome. Ok ong’eyogi mana awiye awiye. Kar mano, Jehova ohero joge ahinya. Muma wacho niya: ‘Jehova ng’iyo piny duto koni gi koni mondo tekone onyisre ne jogo ma chunyi olony kare e nyime.’ (2 Weche 16:9)

* Sula maluwo mae biro lero kaka wanyalo luwo ranyisi mar Jehova mar kwedo timbe maok kare.

13. En adiera mane mwanyalo bedogo?

Omiyo, wanyalo bedo gadiera chuth ni Jehova biro guedho gik moko duto mwatimone gi “chuny maler.”—1 Tim. 1:5; 1 Kor. 15:58.

14 En gima ber ng’eyo bende ni Jehova ok nyal weyo joma wuondore ni lame odhi nyime gi timno. To nikech “ong’iyo piny duto koni gi koni,” onyalo fwenyo ‘jogo ma chunyi ok olony kare e nyime.’ Ngeche 3:32 wacho ni ‘chuny Jehova osin gi ng’at ma wiye tek,’ kaka jogo manenore gi oko ni gibolore e luwo chikene to kare gitimo richo aling’ ling’. Kata obedo ni ng’at ma wuondore nyalo tiyo gi riekni mang’eny mondo owuond dhano wetene kuom kinde, Jehova to ok nyal wuondi. Muma wacho ni “ng’a maumo richone ok noyud hawi.” Mano en nikech Jehova

14. En kit lamo mane ma Jehova ok nyal weyo mondo odhi nyime?

en Nyasaye manyalo duto kendo mohero tim makare.—Nge. 28:13; som 1 Timotheo 5:24; Jo Hibrania 4:13.

15 Jotich Jehova mathoth gin joma ochiwore mondo olame gi chunyi duto maok giwuondre. Nyalo bedo gima iwuoro ahinya kapo ni ng'ato ochako wuondo Jehova goyiem ni olame gadier to kare ok en kamano. Kata kamano, ka joma kamago ne nitie e kinde Musa koda e kinde Jokristo mokwongo, joma kamago pod nyalo yudore e kanyakla kindegi. (2 Tim. 3:1, 5) Be mano nyiso ni koro onego wabed joma chich gi Jokristo wetewa, ka waketo kiawa kabe adier gimakore chuth gi Jehova? Ooyo ngang'! Nyalo bedo gima ok kare ka wachich gi owete gi nyiminewa maonge gimomiyo. (Som Jo Rumi 14:10-12; 1 Jo Korintho 13:7.) E wi

15. Ang'o monego watang'go, to nikech ang'o?

mano, chich gi jomoko e kanyakla nyalo ke-
tho winjruokwa gi Jehova.

16 Jakristo ka Jakristo onego “onon tichne
owuon.” (Gal. 6:4) Nikech wan dhano mo-
rem, kinde duto wanyalo po ka wabedo gi
kido moko mag wuondruok e lamo Jehova.
(Hib. 3:12, 13) Omiyo ber mondo wanonre
kinde ka kinde gimomiyo walame. Wanyalo
penjore wawegi kama: ‘Be alamo Jehova ni-
kech ahere kendo nikech ang’eyo ni en ema
en gi ratiro mar bedo jaloch e wi gik moko
duto? Koso dibed ni alame mana nikech
gueth mosingonwa e Paradiso?’ (Fwe. 4:11)
Kuom adier waduto wanyalo nono timbewa
kendo golo kido moro amora marach manya-
lo chako dongo e chunywa.

16. (a) En ang’o ma ng’ato ka ng’ato kuomwa nyalo timo
mondo kido mar wuondruok kik ochak dongo e chunye?
(b) Gin puonj mage ma wanyalo yudo e sanduku ma wiye
wacho ni “Nonreuru . . . Ng’ireuru . . . ”?

TIYO NE JEHOVA GI CHUNYWA DUTO KELO MOR

17 Sama watemo matek mondo walam Jehova gi chunywa duto maok wawuondore, wayudo gueth modhuro e timo kamano. Jandik-zaburi moro nowero kama: “Ojahawi ng’atno ma Jehova ok nyal nwang’o tim mamono kuome, kendo ma onge wuond e chunye.” (Zab. 32:2) Kuom adier, jogo magolo tim wuondruok e chunyi bedo mamor e kindegi, kendo gibiro bedo mamor e piny manyien mabiro.

18 E kinde mokayo machiegni, Jehova biro elo e lela jogo duto matimo timbe maricho kata ma wuondore ni lame, konyiso ayanga ‘pogruok mantie e kind joma kare gi joma richo, kind jogo matiyone gi jogo maok tine.’ (Mal. 3:18) Kapok kindeno ochopo, en gima jiwowa ni “tong wang’ [Jehova] ni kuom jo makare, kendo ite winjo lamogi.”—1 Pet. 3:12.

17, 18. Ang’o momiyo owinjore walam Jehova gi chunywa duto maok wawuondre?

“Nonreuru . . . Ng’ireuru . . . ”

ERE kaka wanyalo nono gombo koda paro ma wango e chunywa? Muma jiwowa niya: “Nonreuru uwegi pile mondo une kuwotho e yie. Ng’ireuru uwegi.” (2 Kor. 13:5) Nyalo bedo ni nitie timbewa moko madwarore ni wanon ahinya kinde ka kinde mondo wabed gadier ni walamo Jehova maok wawuondre. Ne ane penjo maluwogi manyalo konyowa nonore wawegi:

■ Be apuoyo ji gi chunya duto kendo aherogi gadier?—Zab. 12:2, 3; 1 Pet. 1:22.

■ Be ahero rwako welo kendo amiyo ji mich maok an gi paro moro mopondo?—Math. 6:2-4.

■ Be ahero joodwa gadier kendo adewogi ka wan kendwa kata ka wan gi jomamoko?—Kol. 3:18-21.

■ Be kinde duto timbena luwore gi puonj mag Muma ma ajapuonjo jomoko gi kinda?—Rumi 2: 21-23.

Kapo ni wafwenyo ni wan gi timbe moko mayoreyore, onego watim matek mondo wagolgi kapok gigure e chunywa ma gibedo kitwa mapile. Kae to mana kaka jaote Paulo, wanyalo chung’ e nyim Nya-saye ma wawach ni ‘ne ok wakonyore ngang’ gi weche miwuondogo wang’ ji.’—1 Thes. 2:5.

Jotich Jehova

“Nyaka Pogre gi Richo”

*“Ng’ato ka ng’ato ma hulo nying Ruoth,
nyaka pogre gi richo.”—2 TIM. 2:19.*

INYALO DWOKO NADE?

Ang’o manyalo kelo “mbekni mofuwo, ma onge rieko,” to ere kaka wanyalo tang’ kik wadonj e timni?

Ere kaka wabedo joma ‘pogore gi richo’ kodok korka bedo gi osiepe maricho?

Ere kaka wanyalo kawo okang’ mapiyo sama ‘wapogore gi richo’?

BE ISEGANENO ka ondik nying Jehova kamoro e lela kata ka ondike e gik mokan e musiam? Nyaka bed ni wachno nomako pachi ahinya. Mano en nikech nying Nyasaye en gima duong’ ahinya e lamo marwa nikech wan Jone-no mag Jehova! E piny mangima sani, onge oganda moro amora matiyo gi nying Nyasaye moloyowa. Kata kamano bedo joma iluongo

1. Gima duong’ ahinya e lamo marwa en mane?

gi nying Nyasaye miyowa ting' maduong' ahinya.

2 Tiyo gi nying Jehova ok nyis ni koro obiro yie ayieya kodwa nyalodia. Nyaka wadag kaluwore gi chikene makare. Mano e momiyo Muma paronwa ni jotich Jehova nyaka “a kuom rach.” (Zab. 34:14) Jaote Paulo nowacho mano maler ka nondiko kama: “Ng’ato ka ng’ato ma hulo nying Ruoth, nyaka pogre gi richo.” (Som 2 Timotheo 2:19.) Kaka Joneno mag Jehova, ong’ewa kaka joma tiyo gi nying Jehova seche te. To kare ere kaka wanyalo pogore gi richo?

“AURU” KUOM RICHO

3 E ndiko mar 2 Timotheo 2:19, Paulo wacho ni “Nyasaye oseketo mise motegno.” Kae to nitiere weche moko ariyo mondik e miseno.

2. Bedo ni iluongowa gi nying Nyasaye, mano miyowa ting' mane?

3, 4. En Ndiko mane mosechando pach josomo mang'eny ma nono Muma, to nikech ang'o?

Mokwongo en ni, “Ruoth ong’eyo joge,” to mano nenore maler ni ogol e Kwan 16:5. (Ne sula mokalo.) Wach mar ariyo mondik e miseno en ni, “Ng’ato ka ng’ato ma hulo nying Ruoth, nyaka pogre gi richo.” Wach mar ariyoni osechando ahinya josomo ma nono Muma. Nikwop ang’o?

4 Weche ma Paulo nowachogo nyiso ni ne onwoyo weche moko ma nosendik kamoro. Kata kamano, nenore ni e Ndiko mag Dho-Hibrania, onge weche machal gi ma Paulo nowacho ni “Ng’ato ka ng’ato ma hulo nying Ruoth, nyaka pogre gi richo.” To kare Paulo nogolo wechego kanye? Kane pok owacho wechego, noyudo osewacho weche mayudore e Kwan sula 16, manyiso kaka Kora nong’anyo. Be dibed ni wach mar ariyo ma Paulo nowuoyoeno otudore gi ng’anyo ma notimore ndalo Kora?

5 Muma wacho ni Dathan gi Abiram, ma ne gin yawuot Eliab noriwore gi Kora mondo gitel ne joma nong'anyo ne Musa gi Harun. (Kwan 16:1-5) Ne gichayo Musa e lela kendo ne gikwedo migawo ma Nyasaye nomiye. Jong'anyogo pod ne odhi nyime bedo e kind oganda Jehova, ka gimiyo Jo-Israel mamoko tich matek ahinya e rito winjruokgi gi Nyasaye. Ka nochopo kinde ma Jehova ne dwaro nyisoe ayanga pogruok e kind joma lame kod joma oweyo lame, nogolo chik ma achiel kachiel.

6 Muma wacho niya: “Kendo Jehova nowuoyo ni Musa kokone ni, Wuo ni oganda, kiwacho, Auru e kar hemb Kora, Dathan gi Abiram. Mi Musa noa malo, nodhiyo kuom Dathan gi Abiram; kendo jodongo mag Israel noluwe. Nowuoyo ni oganda kowacho, Auru,

5-7. Gin gik mage ma notimore e kinde Musa motudore gi weche ma Paulo nowuoyoe e 2 Timotheo 2:19? (Ne picha manie chak sulani e gocho mar puonjruok.)

asayou, kuom hembe mag jo marichogi, kata kik umul girgi moro, mondo kik tieku kuom richo duto margi. Mit ne gia kuom hema mar Kora, Dathan gi Abiram, kwonde duto.” (Kwan 16:23-27) Kae to Jehova notieko jong’anyogo te. Joma nomakore gi Jehova e lamo mader ne otony nikech ne gipogore gi richo kuom bedo mabor gi jong’anyogo.

7 Jehova nonoga chuny dhano. Ong’eyo maber ahinya joma omakore kode. Kata kama-no, pod ne dwarore ni jotichne mohere okaw okang’ mar bedo mabor gi jong’anyo. Omiyo en gima nyalore ni Paulo ne wuoyo kuom weche mayudore e Kwan 16:5, 23-27 ka nondiko niya: “Ng’ato ka ng’ato ma hulo nying Ruoth, nyaka pogre gi richo.” Wanyalo wacho ni wechego otudore gi weche ma Paulo nosewacho ni “Ruoth ong’eyo joge.”—2 Tim. 2:19.

TAMRI ‘MBEKNI MOFUWO MAONGE RIEKO’

8 Kuom wuoyo e wi gik ma notimore e kinde Musa, Paulo ne paro ne Timotheo gimomiyo ne dwarore ni okaw okang’ mapiyo mar rito wi-njruokne gi Jehova. Bedo abeda e kanyakla mar Jokristo ne ok oromo, mana kaka luongo aluonnga nying Jehova e ndalo Musa ok noromo. Joma lamo Jehova gadier nyaka pogre gi richo. Timotheo nonego okaw wechego nade? To gin puonj mage ma jotich Jehova ma kindegi nyalo yudo kuom siem ma Paulo nochiwo kotelne gi roho maler?

9 Wach Nyasaye nyiso ayanga timbe maok kare ma Jokristo onego okwedi. Kuom ranyisi, e weche molworo ndiko mar 2 Timotheo 2: 19, waneno kaka Paulo nyiso Timotheo ni ‘kik

8. Ang’o momiyo tiyo gi nying Jehova kata bedo jakanyo e kanyakla mar Jokristo ok oromo?

9. Ere kaka “mbekni mofuwo, ma onge rieko” ne kelo pek e kanyakla mar Jokristo mokwongo?

omin wach' kendo 'opogre oa e weche mano-
no mag oyuma.' (Som 2 Timotheo 2:14, 16,
23.) Moko kuom joma ne nie kanyakla nose-
chako ng'anyo ka gipuonjo miriambo. Neno-
re bende ni jomoko nosechako sieko gi weche
moko makelo ywaruok. Kata obedo ni Muma
ne ok kwed achiel kachiel wechegigo, wechego
pod ne kelo pogruok e kanyakla. Mano nomiyo
dhawo obedo e kindgi ka gimino wach kendo
mano ne miyo lamo Jehova obed matek. Kuom
mano, Paulo nojiwo ahinya gimomiyo ne dwa-
rore gitamre "mbekni mofuwo, ma onge rieko."

10 E kindegi, ok yot yudo jo mong'anyo ne
adiera to pod nie kanyakla. Kata kamano, pod
wanyalo romo gi puonj moko maok osir gi
Muma. Kata bed ni puonjgo oa kanye, nya-
ka wakwedgi. Ok en gima nyiso rieko kata
matin chako yware gi joma nong'anyo, bed ni

10. Ang'o monego watim sama waromo gi puonj mag joma
ong'anyo?

wawuoyo kodgi achiel kachiel, watudore kodgi e Intanet, kata watiyo gi yore mamoko. Kata bed ni wagalo ni wadwaro konyogi, goyo kodgi mba-ka ok bi luwore gi siem ma wanono e Muma sani. Kar mano, kaka oganda Jehova wakwedo kendo wapogore gi puonj mag joma ong’anyo.

11 Mopogore gi puonj mag miriambo mag joma ong’anyo, nitie gik mamoko mapod nyalo ketho kuwe e kanyakla. Kuom ranyisi, bedo gi paro mopogore opogore e wi yore mag manyo mor seche moko nyalo kelo ywaruok kod “mbekni mofuwo, ma onge rieko.” En adier ni seche ma jomoko ochako jiwo jowadgi e kanyakla mondo oluw yore moko mag manyo mor make-
tho chike Jehova, jodong-kanyakla ok bi ling’aling’a ni nikech ok gidwar ywaruok kodgi. (Zab. 11:5; Efe. 5:3-5) Kata kamano, jodongo

11. En ang’o manyalo miyo “mbekni mofuwo” ochakre e kanyakla, to ere kaka jodong-kanyakla nyalo keto ranyisi maber?

onego otang' kik giket ne ji chike ma maggi giwégi. Kinde duto giluwó puonj mayudore e Muma ma jiwogi niya: “Rituru kuedh Nyasaye manie lwetu, . . . ok kutimoru ruodhi e tich moKetue, to kudoko ranyisi ni kueth.”—1 Pet. 5:2, 3; som 2 Jo Korintho 1:24.

12 Kuom wach manyo mor, riwruok mar oga-nda Jehova ok ndikga nyinge vidio, wende, buge, kod tuke kompyuta mowinjore koda maok owinjore. Nikech ang'o? Muma jiwo Jakristo ka Jakristo mondo otieg pache mondo ong'e “pogo e kind gik mabeyo kod gik mari-cho.” (Hib. 5:14) Muma miyowa puonj mwan-yalo tiyogo e timo yiero. E yore duto mag ngi-mawa, onego ‘wayang gima long'o ne Ruoth.’ (Efe. 5:10) Muma bende nyisowa ni wiye udi omi ting' mar tayo joodgi. Omiyo ginyalo tamo

12, 13. (a) Joneno mag Jehova neno nade yore mag manyo mor, to gin puonj mage mag Muma matayogi? (b) Puonj mowuo kuomgi e paragraf mar 12 inyalo tigo nade e weche mamulo ngima ng'ato owuon?

joodgi kik luw yore moko mag manyo mor.
—1 Kor. 11:3; Efe. 6:1-4.

13 Puonj mag Muma mowuo kuomgi motele-go, ok tigo e wach manyo mor kende. Gik mamoko ma bende nyalo kelo ywaruok oriwo wach rwakruok gi bidhruok, yore mag manyo thieth kod kit chiemo mwachamo, kaachiel gi yore mamoko matindo tindo ma ng'ato owuon onego otimie yiero. Jomoko nyalo dware chiko ngima jowetegi mondo oluw pachgi. Kata kamano, kapo ni onge chik kata puonj mayudore e Muma mokethi, onge tiende bedo gi ywaruok e weche machalo kamago nimar Muma wacho niya: “Jatich Ruoth ok owinjore otim miero, to onego obed mang'won gi ji duto.”—2 Tim. 2:24.

KWED OSIEPE MARICHO!

14 En yo mane machielo ma ‘ng’ato ka ng’ato ma hulo nying Ruoth, nyaka pogrego gi richo’?

14. En ranyisi mane ma Paulo notiyo manyiso gimomiyo dware ni wakwed osiepe maricho?

En kuom tamore mako osiep gi jogo matimo timbe maok kare. Bang' Paulo wacho ni "Nyasaye oseketo mise motegno," nitie ranyisi machielo ma notiyogo ma bende puonjowa. Nondiko niya: "E ot maduong' nitie agulini mopogore; moko olos gi dhahabu kod fedha, to moko bende olos kod bao kod lowo. Moko gin mag tich mogen, to moko mag tich aticha." (2 Tim. 2:20, 21) Kae to nojiwo Jokristo mondo "opwodhre oa" kuom agulini mag "tich aticha."

15 Ranyisi ma Paulo notiyogono tiende en ang'o? E ranyisi ma notiyogono, noporo kanyakla mar Jokristo gi "ot maduong'," to ng'ato ka ng'ato e kanyakla nopimo gi "agulini," kata gige ot. Nitie gige ot moko kaka sende manyalo bedo mochido kata ting'o chilo manyalo hinyo ng'ato. Wuon ot ok bi riwo sendego gi mamoko maler kaka mag tedo.

15, 16. Ranyisi ma Paulo notiyogo mar "ot maduong'" puonjowa ang'o?

16 E yo machalo kamano, jotich Jehova e kindegi ma temo mondo ngimagi obed maler, ok onego omak osiep gi jogo manie kanyakla ma kinde duto ketho chike Jehova gi wang' teko. (Som 1 Jo Korintho 15:33.) Ka dwarore ni watang' gi joma kamago *ei* kanyakla, donge mano nyiso ni onego 'wa a' kata kik wamak osiep gi joma ni *oko* mar kanyakla ma thothgi gin 'joma ohero mwandu, joma ok winj jonywolgi, joma ok luor Nyasaye, jojig wach, jo mager, joma ok ohero gik mabeyo, jo andhoga, kendo jo mohero mor mar piny moloyo hero Nyasaye'?—2 Tim. 3:1-5.

JEHOVA GUEDHOWA SAMA WAKAWO OKANG' MAPIYO

17 Muma nyisowa kaka Jo-Israel mamoko nokawo okang' mapiyo ka nonyisgi niya: "Auru e kar hemb Kora, Dathan gi Abiram." Ndikono

17. Jo-Israel ma nomakore gi Jehova nokawo okang' mane mondo ginyis ayanga ni gikwedo richo?

dhi nyime wacho ni ‘*mit* ne gia’ kanyo. (Kwan 16:24, 27) Ne ok gicalore kata digni. Ndikono bende nyiso ni ‘ne gia *kwonde duto*,’ tiende ni ne gichorore mabor gi jogo kaka nyalore. Ne ok gidwar timo gimoro amora ma ne nyalo miyo kik gitony. Ne ok giluwu chik Jehova gi chuny ma nusnus. Ne ginyiso ayanga ni gin *kor* Jehova kendo ne *gikwedo* richo. Gin gik mage ma ranyisini puonjowa?

18 Kodok korka rito osiep me kindwa gi Jehova, onego wabed joma kawo okang’ mapiyo. Mano e paro ma ne Paulo nigo ka nonyiso Timotheo mondo ‘*oring* oa e gombo mag yawuowi.’ (2 Tim. 2:22) Gie kindeno, Timotheo ne en ng’ama ng’ongo ma hike ne nyalo bedo 30 gi wiye. Kata kamano, “gombo mag yawuowi” ok odewo ni ng’ato jahigini adi. Ka nonyalo romo gi gombo ma kamago, Timotheo nonego ‘ori-

18. En paro mane ma Paulo ne nigo ka nonyiso Timotheo niya, “ringi ia e gombo mag yawuowi”?

ngi' oa kuomgi. Mano tiende ni Timotheo ne nyaka “pogre gi richo.” Yesu nowuoyo e gima chalo kamano ka nowacho niya: “Ka wang'i chwanyi, gole oko, iwite oa kuomi.” (Math. 18:9) Kindegi bende, Jokristo maluwo chikni, kawo okang' mapiyo maok gicalore kata digni kapo ni gimoro manyalo ketho winjruokgi gi Nyasaye oriwo e nyimgi.

19 Moko kuom Joneno mag Jehova ma chon ne gin wasumbni mag kong'o, oseng'ado mar weyo chuth madho kong'o. Joneno moko to oseweyo luwo kit yore moko mag manyo mor kata obedo ni yorego ok richo, to giweyogi ni-kech yorego nyalo chiero nyawo moko ma gingo. (Zab. 101:3) Kuom ranyisi, kane owadwa moro pok obedo Janeno, nohero kuonde mitimoe pati kod mimieloe miende mochido. Kata kamano bang' puonjore adiera, nowere chuth gi

19. Jomoko osetimo ang'o e kindegi mondo giritre kik giketh winjruokgi gi Nyasaye?

wach miel kata sama en gi Joneno wetene e nya-si moro, nikech noluor ni mano ne nyalo chiero gombo kod paro maricho ma ne en-go chon. En adier ni ok otam Jokristo ni kik gibil kong'o, kata ni kik gimiel, kata ni kik gitim gik mamoko maok gin richo. Kata kamano, onego wakaw okang' mapiyo mondo watamre gimoro amora manyalo ketho winjruokwa gi Nyasaye.

20 Bedo ni iluongowa gi nying Nyasaye miyowa ting' maduong' ahinya. Nyaka wabed joma 'pogore gi richo' kendo ma "a kuom rach." (Zab. 34:14) En adier ni timo kamano ok yot kinde duto. To gima hoyo chunywa en ni kinde duto Jehova ohero kendo "ong'eyo joge" malowo yorene makare.—2 Tim. 2:19; som 2 **Weche mag Ndalo 16:9a.**

20. Kata obedo ni seche moko ok yot 'pogore gi richo,' en ang'o ma hoyowa kendo miyowa chir?

Skan sadugni kata dhi
e websait marwa mar
www.jw.org/luo ➔

